

A gyakorlat címe	Túlélőgyakorlat																																																			
A gyakorlat típusa	együttműködési																																																			
Javasolt korcsoport	17-20 éves																																																			
Időigény	30 percnél több																																																			
Helyigény	tanteremben megvalósítható																																																			
Eszközigény	Az összesítő táblázat valamennyi résztvevőnek, íróeszköz																																																			
Javasolt reflexiós kérdések, feldolgozási szempontok	Mi volt számotokra a legnehezebb a gyakorlatban? Hogyan volt nehezebb megoldásra jutnotok: egyedül vagy álláspontotokat képviselve a csapatban? Nehéz volt-e / könnyű volt-e elfogadnotok a többiek érvelését? Kialakult-e valakinél vezető szerep a csapatban? Mit gondoltok, hogy miért éppen ő/ők lettek a vezetők? Elégedettek vagytok az eredménnyel? Mi lehet a gyakorlat tanulsága?																																																			
Kulcsszavak (címkék)	kooperáció, önismeret, kommunikáció, felelősségvállalás, döntés,																																																			
Forrás	Balázi Károly 2006. Közösségfejlesztés – Elméleti bevezető. In: Mayer József (szerk.) 2006. Esélynövelő és hátránykompenzáló iskolák. Oktatóiskutató Intézet, Budapest.																																																			
A gyakorlat részletes leírása	<table><tr><th colspan="3">Összesítő táblázat</th></tr><tr><th>Tárgyak</th><th>Egyéni besorolás</th><th>Csoportos besorolás</th></tr><tr><td>ezres csomag sótabletta</td><td></td><td></td></tr><tr><td>mágneses iránytű;</td><td></td><td></td></tr><tr><td>könyv a sivatag ehető állatairól</td><td></td><td></td></tr><tr><td>töltött revolver</td><td></td><td></td></tr><tr><td>fejenként 3 liter víz</td><td></td><td></td></tr><tr><td>Eurázsia hegy- és vízrajzi térképe</td><td></td><td></td></tr><tr><td>2 liter kecskeméti barackpálinka</td><td></td><td></td></tr><tr><td>sebkötöző készlet gézzel;</td><td></td><td></td></tr><tr><td>műanyag esőkabát</td><td></td><td></td></tr><tr><td>svájci bicska</td><td></td><td></td></tr><tr><td>személyenként egy felsőkabát</td><td></td><td></td></tr><tr><td>elemlámpa</td><td></td><td></td></tr><tr><td>tenyérynai zsebtükör</td><td></td><td></td></tr><tr><td>4 db napszemüveg</td><td></td><td></td></tr><tr><td>piros-fehér ejtőernyő</td><td></td><td></td></tr></table>	Összesítő táblázat			Tárgyak	Egyéni besorolás	Csoportos besorolás	ezres csomag sótabletta			mágneses iránytű;			könyv a sivatag ehető állatairól			töltött revolver			fejenként 3 liter víz			Eurázsia hegy- és vízrajzi térképe			2 liter kecskeméti barackpálinka			sebkötöző készlet gézzel;			műanyag esőkabát			svájci bicska			személyenként egy felsőkabát			elemlámpa			tenyérynai zsebtükör			4 db napszemüveg			piros-fehér ejtőernyő		
Összesítő táblázat																																																				
Tárgyak	Egyéni besorolás	Csoportos besorolás																																																		
ezres csomag sótabletta																																																				
mágneses iránytű;																																																				
könyv a sivatag ehető állatairól																																																				
töltött revolver																																																				
fejenként 3 liter víz																																																				
Eurázsia hegy- és vízrajzi térképe																																																				
2 liter kecskeméti barackpálinka																																																				
sebkötöző készlet gézzel;																																																				
műanyag esőkabát																																																				
svájci bicska																																																				
személyenként egy felsőkabát																																																				
elemlámpa																																																				
tenyérynai zsebtükör																																																				
4 db napszemüveg																																																				
piros-fehér ejtőernyő																																																				

<p>A gyakorlat részletes leírása</p>	<p>A csoportot két csapatra osztjuk, akik először egyénileg készítenek egy sorrendet, majd álláspontjukat képviselve törekednek egységes nézetre. Ismertetjük a keretmesét:</p> <p><i>„Július huszadika van, délelőtt tizenegy óra. Éppen túl vagy egy tragikus kimenetelű kényszerleszálláson, valahol Belső-Mongólia területén, egy sivatagban. A kétmotoros személyszállító kisgép a pilóta és a navigátor holttestével együtt teljesen kiégett. A gépnek csak a váza maradt meg. A csoport tagjai viszont valamennyien épségben túléltek a kényszerleszállást. A pilóta a baleset előtt nem tudta közölni a gép pontos helyzetét pedig a földi irányítással az utolsó pillanatig kapcsolatban álltak. Az ő jelzéseiből azt lehetett tudni, hogy mintegy száz kilométerre tértek el a kijelölt repülési iránytól. A pilóta a becsapódás előtt azt mondta, hogy 110 km-re vagytok a legközelebbi lakott településtől, északkeleti irányban. A terület, ahol földet értetek, köves síkság, a látóhatárt homokdűnék szabdalják, egyébként teljesen kihalt. A legutolsó időjárásjelzés szerint a hőmérséklet a nap folyamán elérheti a 42 fokot, ami a talajszinten 52 foknak felel meg.</i></p> <p><i>Könnyű, nyári öltözkében vagytok: rövid ujjú ing, nadrág, zokni, utcai cipő. Mindenkinél van zsebkendő. Van nálatok tizennégyezer forint és ezerkétszáz dollár, két csomag cigaretta és egy golyóstoll. A gép kigyulladás előtt sikerült sebtében kimenteni tizenöt különböző tárgyat. Most már ezek segítségével kell végig gondolni a túlélés esélyeit.</i></p> <p><i>A feladatokat tehát az, hogy a túlélés szempontjából rendezzék fontossági sorrendbe a felsorolt 15 tárgyat az értékskála segítségével. Az 1 jelentse a legfontosabbat, a 15 a legkevésbé fontosat. A túlélők száma megegyezik a csoport létszámával, és valamennyien megegyeztetek abban, hogy a csoport együtt marad.</i></p> <p>A csoportnak először az döntést hoznia arról, hogy maradnak-e a becsapódás helyén vagy segítségért indulnak.”</p> <p>A döntéshozatalt követően a csoport minden tagja minden tárgyat önállóan pontoz a korábban említett értékskála szerint.</p> <p>Miután minden csoporttag elkészítette a saját besorolását, kezdődik a megbeszélés. Ezután az egyéni besoroláson már nem lehet változtatni. Egyeztetik a véleményeket, és ennek alapján elkészítik a csoportos besorolást.</p>
--------------------------------------	--

A gyakorlat megoldása	<p>Megoldás:</p> <p>A túlélőgyakorlat eredetileg az Amerikai Légierő túlélési kézikönyvében szerepelt, onnan vette át Kagan a Kooperatív tanulás kézikönyvébe – ez egy adaptált változat. Így van „helyes megfejtése”, amit az alábbiakban közre is adunk. A pontozást itt nem azért tesszük közzé, hogy a tanár a diákok fáradságos intellektuális és interperszonális erőfeszítései után diadalmasan kinyilatkoztassa a „megfejtést”, hanem hogy vonatkoztatási rendszerként használhassa a közös munka ugyancsak csoportszintű kiértékelésében. A szakmai megfontolások tehát az alábbi döntéseket és pontozást tekintik optimálisnak: A csoporttagoknak a helyben maradást kell választaniuk.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Egy tenyérynyi zsebtükör.</i> A napsütésben a tükör kilométerekre látszó fényjelzést ad. (1.) ○ <i>Személyenként egy felsőkabát.</i> A legjobban ezzel lehet megszüntetni a test körüli légáramlást, hogy minél kevesebb vizet veszítsen a szervezet, mert az kiszáradáshoz és halálhoz vezethet. (2.) ○ <i>3 liter víz fejenként.</i> Egy ideig kellemes érzést ad, de sokáig nem lehet ennyi vízzel kibírni. (3.) ○ <i>Zseblámpa.</i> Hasznos lehet, hogy sötétedés után a keresőket irányítsa. Az elemek eltávolítása után a műanyag esőkabátból készített lepárló alkalmi tartályának is lehet használni. (4.) ○ <i>Piros-fehér ejtőernyő.</i> Ha ráterítik a repülőgép vázára, árnyékot ad. (5.) ○ <i>Svájci bicska.</i> Apróbb szerelési műveletekhez használható. Ha valamilyen pozsgás növény nyomára bukkannának a közelben, segítségével vizet lehet nyerni. (6.) ○ <i>Műanyag esőkabát.</i> A késsel az esőkabátból lepárlót lehet formálni. (7.) ○ <i>Egy töltött revolver.</i> Veszélyes, mivel a csoport erősen felindult állapotban van, s életfontosságú ügyben kell döntést hozniuk. (8.) ○ <i>Négy napszemüveg.</i> (9.) ○ <i>Sebkötöző csomag gézzel.</i> Gyakorlatilag nincs rá szükség, mivel a csoportból senki sem sérült meg, és nem hagyják el a földet érés helyszínét. (10.) ○ <i>Mágneses iránytű.</i> Nem szükséges, hiszen senki sem szándékszik elhagyni a szerencsétlenség színhelyét. (11.) ○ <i>Eurázsia hegy- és vízrajzi térképe.</i> Gyakorlatilag itt hasznavehetetlen, hiszen senki sem kívánja elhagyni a katasztrófa helyszínét. (12.) ○ <i>Könyv a sivatag ehető állatairól.</i> Nem éri meg a kétes kimenetelű kísérlet: elhagyni a területet a vadászat kedvéért. (13.) ○ <i>2 liter kecskeméti barackpálinka.</i> Több kára lenne, mint feszültségoldó haszna, hiszen az alkohol kivonja a szervezetből a vizet. (14.) ○ <i>Egy doboz sótabletta.</i> Megfosztana az izzadástól. (15.)
-----------------------	---